

Ярмолинецька централізована бібліотечна система
Ярмолинецька центральна районна бібліотека

*Серія "На допомогу
бібліотекарю"*

Діловий блокнот

методичний посібник

Випуск №8

Ярмолинці, 2015

ББК: 78.34 (4УКР – 4ХМЕ)
Д 46

Діловий блокнот бібліотекаря : методичний посібник.
Вип. №8 / Ярмолинецька ЦРБ. – Ярмолинці, 2015 . – 60 с.
(Сер. «На допомогу бібліотекарю»)

В черговому, восьмому номері щорічного посібника «Діловий блокнот бібліотекаря» подано інформаційні матеріали по плануванні роботи та звітності бібліотек району. У розділі «Використай у роботі» представлено методичні поради щодо впровадження інноваційних форм роботи, на допомогу підвищення престижу читання, а також методичні листи по відзначенню ювілейних дат у 2016 році..

Посібник розрахований на фахівців бібліотечної справи.

Упорядник та комп'ютерний набір: Слободян О.Л.,
методист Ярмолинецької ЦРБ

Відповідальна за випуск: Гриб М. А.,
директор Ярмолинецької ЦБС

Рекомендації до планування роботи бібліотек району на 2016 рік

План бібліотеки можна розглядати як її «візитну картку», яка відображає основні функції та напрямки роботи. План – основа всієї діяльності бібліотеки, визначення перспективних та поточних цілей, завдань та їх виконання. Основною метою планування є визначення оптимального співвідношення часу, праці, витрат і якості виконання завдань бібліотеки, а також максимальна мобілізація для цього всіх необхідних ресурсів.

Креативні методи і форми планування – важливий фактор формування іміджу бібліотеки. Від того, наскільки професійно складений план, залежатиме ефективність подальшої роботи.

Для ефективної роботи бібліотеки повинні активніше використовувати фандрейзингову діяльність, вишукувати різні ресурси для інноваційного просування читання та книги, активізувати проектно-програмну діяльність.

Пріоритетні напрямки роботи бібліотек обґрунтовані у *«Концепції якісних змін бібліотеки задля забезпечення сталого розвитку України (до 2025 року)»*.

При плануванні роботи бібліотеки, рекомендується звернути увагу на найбільш актуальні напрямки, які підвищують ефективність надання послуг та залучення користувачів:

- внесок бібліотеки у формування національного патріотизму, зниження соціальної напруженості в суспільстві та його консолідації;
- активізацію роботи бібліотек з популяризації європейських цінностей;
- бібліотеку як центр соціалізації людей, залучення до громадського, суспільного та культурного життя;
- участь у районних програмах, акціях; активізацію програмної і проектної діяльності бібліотеки;
- представлення бібліотечних послуг, особливо в електронному вигляді, на власних веб-сайтах, блогах, у соціальних мережах всіх бібліотек системи;
- комптеризація сільських бібліотек-філіалів;
- інтернетизація всіх бібліотек системи;

- активніше представляти бібліотеку і бібліотечну діяльність в друкованих та електронних засобах масової інформації;
- бібліотечно-інформаційне обслуговування людей з особливими потребами;
- бібліотечне краєзнавство як ресурс розвитку зеленого туризму;
- зміцнення матеріально-технічної бази та поповнення фондів бібліотек, забезпечення користувачів періодичними виданнями;
- поширення практик електронного урядування в публічних бібліотеках(див. <http://www.ounb.km.ua/e-uryad/index.php>);
- соціально-орієнтовані ініціативи бібліотек для мешканців місцевих громад;
- впровадження електронної системи моніторингу публічних бібліотек (ЕСMaP).

Річний план роботи – основний та обов’язковий документ для усіх бібліотек та структурних підрозділів, який визначає:

- ☐ цілі, завдання, основні напрямки діяльності;
- ☐ тематику, зміст, форми, методи, техніку і технології роботи бібліотеки;
- ☐ об’єми роботи, що відображаються в системі планових (статистичних) показників;
- ☐ ресурси бібліотеки: фінансові, матеріально-технічні, кадрові і тимчасові.

Особливу увагу необхідно звернути на обласні програми.

Обласні програми, які продовжують діяти у 2016 році

1.Програма будівництва придбання доступного житла у Хмельницькій області на 2010-2017 роки: рішення тридцять першої сесії від 29 верес. 2010р. № 11-31/2010.

2.Програма моніторингу довкілля Хмельницької області на 2011-2016 роки: рішення від 2 берез. 2011 р. № 23-3/2011.

3.Програма залучення інвестицій в економіку Хмельницької області на 2011–2020 роки: рішення від 2 берез. 2011 р. № 42-3/2011.

4.Програма приватизації об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Хмельницької області на 2011–2015 роки: рішення від 18 трав. 2011 р. № 22-4/2011.

5.Програма розвитку агропромислового комплексу Хмельницької області на 2012–2016 роки: рішення від 15 берез. 2012 р. № 9-9/2012

6.Цільова регіональна програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та поліпшення житлово-побутових умов сільського населення "Власний дім" на 2012-2020 роки: рішення від 15 берез. 2012 р. № 11-9/2012.

7.Обласна програма забезпечення безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення до об'єктів житлового і громадського призначення на 2012-2017 роки: рішення від 17 трав. 2012 р. № 10-11/2012.

8.Обласна цільова програма розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки: рішення від 17 трав. 2012 р. № 12-11/2012.

9.Програма поліпшення кінообслуговування населення Хмельницької області на 2013-2017 роки: рішення від 26 верес. 2012 р. № 13-13/2012.

10.Обласна програма забезпечення молоді житлом на 2013-2017 роки: рішення від 20 груд. 2012 р. № 18-14/2012.

11.Обласна програма сприяння розвитку громадянського суспільства на 2013-2017 роки: рішення від 20 груд. 2012 р. № 19-14/2012.

12.Обласна цільова соціальна програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2013-2016 роки: рішення від 20 груд. 2012 р. № 20-14/2012.

13.Програма розвитку водного господарства Хмельницької області на період до 2021 року: рішення від 20 груд. 2012 р. № 21-14/2012.

14.Програма розвитку рибного господарства Хмельницької області на 2013-2017 роки: рішення від 20 груд. 2012 р. № 22-14/2012.

15.Програма зайнятості населення Хмельницької області на період до 2017 року: рішення від 19 черв. 2013 р. №11-16/2013.

16.Програма капітального ремонту, модернізації та заміни ліфтів житлового фонду Хмельницької області на 2013-2017 роки: рішення від 19 черв. 2013 р. № 21-16/2013.

17.Обласна програма подальшого вдосконалення соціальної роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у Хмельницькій області на 2013 -2017 роки: рішення від 28 берез. 2013 р. № 29-15/2013.

18.Обласна програма військово-патріотичного виховання, підготовки молоді до військової служби, рекламування та пропагування військової служби за контрактом у Збройних Силах України на 2013-2017 роки: рішення від 28 берез. 2013 р. № 35-15/2013.

19.Програма створення нових робочих місць для засуджених, які утримуються у виправних колоніях управління Державної пенітенціарної служби України у Хмельницькій області, на 2014-2017 роки: рішення від 12 верес. 2013 р. № 12-17/2013.

20.Цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у Хмельницькій області на 2014–2018 роки: рішення від 18 черв. 2014 р. № 22-24/2014.

21.Програма збереження об'єктів культурної спадщини Хмельницької області на 2015–2020 роки: рішення від 26 груд. 2014 р. № 14-28/2014.

22.Програма розвитку краєзнавства в Хмельницькій області на період до 2020 року: рішення від 26 груд. 2014 р. № 15-28/2014.

23.Програма розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення у Хмельницькій області на 2015-2018 роки: розпорядження від 16 жовт. 2014 р. № 27-26/2014.

24.Програма розвитку малого і середнього підприємництва Хмельницької області на 2015–2016 роки: рішення від 7 квіт. 2015 р. № 19-31/2015.

25. Обласна програма соціальної підтримки осіб, які брали участь в антитерористичній операції та членів їх сімей, які зареєстровані у Хмельницькій області: рішення від 7 квіт. 2015 р. № 20-31/2015.

26.Комплексна програма профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю на території Хмельницької області на 2016–2020 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. № 31-34/2015.

27.Програма покращення координації та повсякденної (оперативної) діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку на території Хмельницької області на 2016-2020 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. № 32-34/2015.

28.Обласна цільова соціальна програма протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2015-2018 роки: рішення від 20 серп. 2015 р. № 33-34/2015.

Орієнтири діяльності бібліотек на 2016 рік

2006 – 2016 рр. – Десятиліття реабілітації і стійкого розвитку постраждалих регіонів (третє десятиліття після Чорнобиля);

2008 – 2017 рр. – Друге десятиліття ООН по боротьбі за ліквідацію убогості;

2010 – 2020 рр. –Десятиліття ООН, присвячене пустелям і боротьбі з опустелюванням;

2011 – 2020 рр. – Десятиліття дій по забезпеченню безпеки дорожнього руху;

2011 – 2020рр. – Десятиліття біорізноманіття ООН;

2013 – 2022 рр. – Міжнародне десятиріччя зближення культур;

2014 – 2024 рр. – Десятиліття стійкої енергетики для всіх;

2015 – 2024 рр. – Десятиліття осіб африканського походження;

2016 рік – Генеральна Асамблея ООН проголосила: Міжнародним роком зернобобових (<http://bit.ly/1i8zG3r>);

2016 рік буде оголошено **Роком англійської мови** (<http://bit.ly/1OQyqk1>);

2016 рік буде оголошено **Роком Івана Яковича Франка** (<http://bit.ly/1LWoFOY>);

2016 рік – євродепутати запропонували Єврокомісії оголосити Роком боротьби з насильством щодо жінок (<http://bit.ly/1i8zmBQ>);
2016 рік – римський папа Франциск оголосив Святим роком милосердя (його тривалість становить з 08.12.2015 –20.11.2016);
Всесвітня столиця книги 2016 року – м. Вроцлав (Польща).

Літературно-мистецькі дати, що відзначатимуться на державному рівні

150-річчя від дня народження першого президента України, визначного державного і громадського діяча Михайла Грушевського. Указ Президента України № 63 від 9 лютого 2015 року (вересень 2016 р. –проведення «Днів Михайла Грушевського в Україні») <http://bit.ly/1Rx2Yoy> .

160-річчя від дня народження українського письменника, поета філософа, вченого, громадського і політичного діяча Івана Яковича Франка (1856-1916).

Відзначення **1000-ліття** духовно-культурних зв'язків Київської Русі та Святої Гори Афон. Проект Постанови ВР № 1397 від 11.12.2014. Мета: забезпечення належних організаційно-правових умов для відзначення ювілею та сприяння відродженню забутої вітчизняної духовно-культурної спадщини.

Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини

1 січня	60 років від дня народження Василя Івановича Горбатюка – письменника, директора Хмельницького літературного музею.
6 лютого	115 років з часу заснування Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім.. М. Островського(1901).
7 березня	85 років від дня народження поета Володимира Самійловича Касаковича.
11 березня	75 років від дня народження Миколи Івановича Коломійця – поета, лауреата обласної літературної премії імені В. Булаєнка.
18 квітня	100 років від дня народження Володимира Самійловича Бабляка (1916-1970) – українського письменника.
26 квітня	85 років від дня народження Вадима Петровича Шептицького, краєзнавця Хмельниччини, публіциста.
30 квітня	60 років з дня народження Павла Миколайовича Гірника – поета, члена спілки письменників України, член Асоціації українських письменників, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка.
19 травня	90 років від дня народження Миколи Степановича Житаря – поета, члена Хмельницької міської літературної спілки «Поділля». Народився в селі Юхимівцях Волочиського району.
5 червня	75 років від дня народження Галини Йосипівни Ісаєнко – поетеси, члена Хмельницької міської літературної спілки «Поділля» Народилась в селі Вовковинцях Деражнянського району.
7 липня	85 років від дня народження Олександра Андрониковича Відоменка – відомого шевченкознавця, краєзнавця, двоправнучатого племінника Т. Г. Шевченка по брату Йосипу. Проживає у м. Хмельницькому.

- 18 жовтня** 75 років з дня смерті Володимира Юхимовича Свідзінського (1885-1941) – поета-перекладача. Життєво і творчо пов'язанного з Поділлям.
- 22 грудня** 70 років з дня смерті Миколи Олексійовича Островського (1904-1936) – письменника, чие життя пов'язане з Поділлям, автора роману «Як гартувалася сталь».

В 2016 році виповнюється:

450 років тому Плоскирову (сьогодні Хмельницький) було надане магдебурзьке право (1566).

415 років тому в Кам'янець-Подільському цеховий майстер Стефан Самборський вперше поставив на книгах своєї бібліотеки екслібрис. Це був перший екслібрис на книжках в Україні (1601).

300 років з дня народження Василя Крижанівського (Каліграфа, чернече ім'я Володимир, бл. 1716-1760) –церковного діяча, педагога, архімандрита, ректора Ярославської семінарії. Народився у смт. Меджибіж Летичівського району.

220 років з часу затвердження царським указом герба Подільської губернії (1796).

200 років з дня народження і 150 років з часу смерті Антона Гіацинтовича Коципінського (1816 -1866) – польського і українського композитора, етнографа і педагога. Жив і працював у м. Кам'янець-Подільський (1845-1849).

150 років з дня народження Опанаса Захаровича Неселовського (1866–1932) –історика, краєзнавця, члена Подільського історико-краєзнавчого товариства, завідувача Кам'янець-Подільського історико-археологічного музею (1924-1929).

140 років з часу заснування у м. Проскурів механічної майстерні, яка у 1898 році переросла в чавуноливарний і механічних заводи, сьогодні – ВАТ «Пригма-Прес» (1876).

Визначні краєзнавчі дати Ярмолинеччини

- 23 січня** 95 років з дня народження Степана Івановича Хоптяра (1921 – 1945) – Героя Радянського Союзу. Народився в смт. Ярмолинці.
- 15 лютого** 70 років з дня народження Майї Антонівни Печенюк – кандидата педагогічних наук, професора. Народилася в с. Проскурівка Ярмолинецького району.
- 7 березня** 80 років з дня народження Володимира Самойловича Касаковича – поета, керівника Хмельницької обласної організації Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України».
- 16 березня** 25 років з дня народження Альони Юріївни Лісничої, місцевої поетеси, редактора газети «Шкільний світ».
- 20 березня** 75 років з дня народження Миколи Варфоломійовича Андреєва – доктора фізико-математичних наук. Народився в с. Лехнівка Ярмолинецького району.
- 3 квітня** 90 років з дня народження Римми Олександрівни Кравчук (1926 – 1998) – Героя Соціалістичної Праці, директора радгоспу «Шарівка» Ярмолинецького району.
- 15 травня** 95 років з дня народження Іллі Григоровича Рисюка (1921 – 1945) - Героя Радянського Союзу. Народився в с. Соколівка Ярмолинецького району.
- 8 червня** 65 років з дня народження Жанни Василівни Олійник – місцевої поетеси, члена ВТС «Конгрес літераторів України», проживає в смт. Ярмолинці.
- 15 червня** 160 років з дня народження Франца Олексійовича Рубо (1856 - 1928) – живописця, художника, баталіста, автора картини «Вулиця в Ярмолинцях Подільської губернії». Був відвідувачем Петропавловського ярмарку в Ярмолинцях (1881).
- 9 липня** 55 років з дня народження Юрія Анатолійовича Хоптяра

– кандидата історичних наук, професора Кам'янець-Подільського державного університету. Народився в смт. Ярмолинці.

12 липня 65 років з дня народження Петра Михайловича Сасюка – публіциста, поета, автора книг. Народився в с. Ясенівка Ярмолинецького району.

25 липня 150 років з дня народження Модеста Пилиповича Левицького (1866 – 1932) – українського письменника, публіциста, медика. Народився в с. Вихилівка Ярмолинецького району.

3 вересня 15 років з часу відкриття Ярмолинецького технологічного ліцею.

18 листопада 85 років з часу виходу першого номера газети «Вперед». Органу Ярмолинецької районної державної адміністрації та районної ради.

16 грудня 40 років з дня народження Алли Анатоліївни Цюпак, видавець, засновник дитячого видання «Чарівна думка», член літературної спілки «Поділля».

В 2016 році виповнюється:

5 років з часу встановлення в містечку пам'ятника «Героям та жертвам Чорнобильської аварії».

15 років з часу відкриття Ярмолинецького НВК і гімназії;

30 років з часу заснування Ярмолинецької дитячо-юнацької спортивної школи;

45 років з часу відкриття автостанції в селищі.

75 років з часу окупації фашистами Ярмолинецького району.

170 років тому Т. Г. Шевченко проїжджав через смт. Ярмолинці;

135 років з часу відкриття в Ярмолинцях першої телефонної мережі (Телеграфна станція);

125 років з часу завершення будівництва шосейної дороги через Ярмолинці.

200 років тому в містечку перебував поет-декабрист В.Ф. Раєвський. 255 років з часу початку будівництва в

Ярмолинцях одного з найгарніших на Поділлі монастиря ченців-бернардинів;

540 років з часу побудови видатної пам'ятки української архітектури – Покровської церкви оборонного типу в с. Сутківці Ярмолинецького району.

Ювілеї бібліотек Ярмолинецького району:

- Бібліотека-клуб с. Антонівці – 95 (вересень)
- Бібліотека-клуб с. Правдівка – 90 (травень)
- Бібліотека-філіал с. Ясенівка – 80 (січень)
- Бібліотека-філіал с. Михайлівка – 80 (липень)
- Бібліотека-філіал с. Виноградівка – 70 (жовтень)
- Ярмолинецька РДБ – 70 (жовтень)
- Бібліотека-філіал с. Соснівка – 65 (січень)
- Бібліотека-філіал с. Іванківці – 55(серпень)
- Бібліотека-філіал с. Шарівка – 55 (жовтень)

При складанні планів роботи, радимо звернути увагу на знаменні та пам'ятні дати. Знаменні і пам'ятні дати на 2016 рік видані окремим виданням «Календар знаменних та пам'ятних на 2016 рік». З даним виданням ви зможете ознайомитися на сайті Ярмолинецької районної бібліотеки в розділі «Красназавчі видання» http://biblioyar.at.ua/Vudannya/Kraeznavchi/2015/kalendar_znamennik_h_dat_na_2016rik-avtozberezheno.pdf

Твори-ювіляри

- 940 років** створення «Ізборника Святослава» (1076);
- 900 років** від виконання другої редакції «Повісті минулих літ» (1116);
- 695 років** «Божественна комедія» (1321) Данте Аліг'єрі;
- 545 років** «Декамерон» (1471) Джованні Боккаччо;
- 480 років** «Сон у літню ніч» (1536) Вільяма Шекспіра;
- 455 років** створення рукописної книги «Пересопницьке Євангеліє» (1561);
- 435 років** перше повне видання «Острозької Біблії (1581)»;
- 415 років** «Гамлет» (1601) Вільяма Шекспіра;
- 410 років** «Макбет» (1606) Вільяма Шекспіра;
- 295 років** роман «Робінзон Крузо» (1721) Даніеля Дефо;
- 230 років** «Пригоди Барона Мюнхаузена» (1786) Рудольфа Єріха Распе;
- 190 років** «Останній із могікан» (1826) Джеймса Фенімора Купера;
- 185 років** «Собор Паризькою Богоматері» (1831) Віктора Гюго;
- 185 років** «Червоне і чорне» (1831) Фредеріка Стендаля;
- 185 років** «Вечори на хуторі біля Диканьки» (1831) Миколи Гоголя;
- 175 років** поема «Гайдамаки»(1841) Тараса Шевченка;
- 170 років** «Граф Монте-Крісто» (1846) Олександра Дюма;
- 170 років** «Заповіт» (1846) Тараса Шевченка;
- 160 років** роман «Пані Боварі» (1856) Гюстава Флобера;
- 155 років** «Букварь южнорусскій» (1861);
- 150 років** «Вершник без голови»(1866) Томаса Майн Ріда;
- 150 років** «Злочин і кара» (1866) Федора Достоевського;
- 140 років** повість «Микола Джеря» (1876) Івана Нечуя-Левицького
- 140 років** повість «Бурлачка» (1876) Івана Нечуя-Левицького;
- 135 років** повість «Борислав сміється» (1881) Івана Франка;
- 130 років** п'єса «Безталанна» (1886) Івана Карпенка-Карого;
- 130 років** п'єса «Мартин Боруля» (1886) Івана Карпенка-Карого;
- 130 років** «Казка про Правду і Кривду» (1886) Панаса Мирного;
- 130 років** драма «Наймичка»(1886) Івана Карпенка-Карого;
- 130 років** збірка «Зів'яле листя» (1886) Івана Франка;
- 125 років** повість «Облога Буші»(1891) Михайла Старицького;
- 125 років** «Пригоди Шерлока Холмса»(1891) Артура Конан-Дойла;

120 років п'єса «Чайка»(1896) Антона Чехова;
120 років комедія «Учитель»(1896) Івана Франка;
120 років повість «Царівна» (1896) Ольги Кобилянської;
115 років поема «Одержима»(1901) Лесі Українки;
105 років драматична поема «Лісова пісня» (1911) Лесі Українки;
105 років «Гранатовий браслет» (1911) Олександра Купріна;
95 років поетична збірка «Поезії»(1921) Володимира Сосюри;
95 років «Червоні вітрила» (1921) Олександра Гріна;
90 років поетична збірка віршів «Тринадцята весна» (1926) Максима Рильського;
90 років збірка «Земля» (1926) Василя Стефаника;
80 років «Віднесені вітром» (1936) Маргарет Мітчелл;
75 років вірш «Слово про рідну матір» (1941) Максима Рильського;
75 років збірка віршів «Добрий ранок» (1941) Михайла Стельмаха;
70 років поетична збірка «Душа на сторожі» (1946) Олени Теліги;
70 років роман «Прапорonosці» (1946) Олеся Гончара;
70 років «Тріумфальна арка»(1946) Еріх Марії Ремарк;
60 років автобіографічна повість «Зачарована Десна» (1956) Олександра Довженка;
60 років роман «Гайдамаки»(1956) Юрія Мушкетика;
60 років кіноповість «Поема про море»(1956) Олександра Довженка;
50 років роман «Майстер і Маргарита»(1966) Михайла Булгакова.

Державні та народні свята

1 січня Новий рік
6 січня Святвечір. Багата кутя
7 січня Різдво Христове
22 січня День Соборності
8 березня Міжнародний жіночий день
1 травня Світле Христове Воскресіння. Великдень
1, 2 травня День міжнародної солідарності трудящих
9 травня День Перемоги
19 червня День Святої Трійці
28 червня День Конституції
24 серпня День Незалежності України
14 жовтня День захисників України

Професійні, громадські, літературні свята

Січень

- 1 січня 120 років** від дня народження Василя Ілліча Касіяна (1896-1976), українського художника-графіка
- 2 січня 175 років** від дня народження Тадея Розеславовича Рильського (1841-1902), українського культурно-освітнього діяча та етнографа
- 7 січня 115 років** від дня народження Василя Григоровича Чумака (1901-1919), українського поета
- 12 січня 140 років** від дня народження Джека Лондона (1876-1916), американського письменника, публіциста
- 14 січня 125 років** від дня народження Осипа Емілійовича Мандельштама (1891-1938), російського поета
- 15 січня 140 років** від дня народження Агатангела Юхимовича Кримського (1871-1942), українського історика, сходознавця, фольклориста, літературознавця, письменника, перекладача
- 18 січня 95 років** від дня народження Лева Ізраїлевича Гольденберга (1921), українського бібліографа і книгознавця
- 25 січня** День Тетяни
- 26 січня** Міжнародний день митних служб
День працівника контрольно-ревізійної служби України
190 років від дня народження Івана Григоровича Наумовича (1826-1891), українського письменника, громадського та освітнього діяча
- 27 січня** Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
260 років від дня народження Вольфганга Амадея Моцарта (1756-1791), австрійського композитора
190 років від дня народження Михайла Євграфовича Салтикова-Щедріна (1826-1889), російського письменника
125 років від дня народження Павла Григоровича Тичини (1891-1967), українського поета
105 років від дня народження Івана Макаровича Гончара (1911-1993), українського скульптора, живописця, графіка, народознавця
- 28 січня** Міжнародний день мобілізації проти ядерної війни
- 29 січня** День пам'яті Героїв Крут

150 років від дня народження Ромена Роллана (1866-1944), французького письменника, музикознавця, громадського діяча
31 січня 175 років від дня народження російського художника Архипа Івановича Куїнджі (1841–1910)

Лютий

1 лютого 105 років від дня народження Павла Феодосійовича Ловецького (Левицький) (1911-1975), українського письменника

2 лютого 115 років від дня народження Валер'яна Петровича Підмогильного (1891-1937), українського письменника, прозаїка

4 лютого 90 років від дня народження Галини Никифорівни Кальченко (1926-1976), відомого скульптора, народного художника України

6 лютого 105 років від дня народження Федора Сергійовича Мар'єнка (1911-1971), українського письменника

8 лютого 95 років від дня народження Івана Павловича Мележа (1921-1976), білоруського письменника, перекладача творів українських письменників

9 лютого 575 років від дня народження Алішера Навої (1441-1501), узбецького поета, мислителя, просвітителя, державного діяча

13 лютого 95 років від дня народження Володимира Микитовича Вільного (1921-1981), українського письменника

14 лютого День Святого Валентина

День комп'ютерника

15 лютого День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

235 років від дня смерті Готгольда Лессінга (1729-1781), німецького письменника

150 років від дня народження Гната Павловича Житецького (1866-1929), українського історика, діяча культури

105 років від дня народження Григорія Ісааковича Полянкера (1911-1997), єврейського письменника (Україна)

18 лютого 160 років від дня народження Софії Русової (Ліндфорс) (1856-1940), української громадської і культурно-освітньої діячки

20 лютого Всесвітній день соціальної справедливості

21 лютого Міжнародний день рідної мови

День екскурсовода

95 років від дня народження Володимира Кириловича Малика (Сиченко) (1921-1998), українського письменника

25 лютого 145 років від дня народження Лесі Українки (Лариса Петрівна Косач-Квітка) (1871-1913), видатної української поетеси, громадської діячки

28 лютого День працівників патрульно-постової служби України

190 років від дня народження Памфіла Даниловича Юркевича (1826-1874), українського філософа і педагога

170 років від дня народження Джамбула Джамбаєва (1846-1945), казахського народного поета-акина

Березень

1 березня Всесвітній день цивільної оборони

2 березня 140 років від дня народження Мирона Михайловича Кордуби (1876-1947), українського історика, бібліографа, публіциста, письменника

3 березня Всесвітній день письменника

205 років від дня народження Антіна Любича Могильницького (1811-1873), українського поета

150 років від дня заснування Національної парламентської бібліотеки України (1866)

6 березня 85 років від дня народження Олександра Івановича Білаша (1931-2003), українського композитора

9 березня 202 роки тому народився Тарас Григорович Шевченко (1814-1861), великий український поет, художник, мислитель

10 березня 155 років від дня смерті Тараса Григоровича Шевченка (1814-1861)

13 березня День землевпорядника

14 березня Міжнародний день річок

125 років від дня народження Амвросія Максиміліановича Бучми (1891-1957), українського актора, режисера театру і кіно, педагога

15 березня Всесвітній день прав споживача

17 березня 160 років від дня народження Михайла Олександровича Врубеля (1856-1884), українського і російського живописця

18 березня День працівників податкової та митної справи України

105 років від дня народження Любомира Дмитровича Дмитренка (1911-1985), українського письменника, драматурга, критика

20 березня День працівників житлово-комунального господарства і побутового обслуговування населення

155 років від дня народження Олексія Трохимовича Грабини (1861-1924), українського письменника

21 березня Всесвітній день поезії

Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації

Міжнародний день лялькового театру

110 років від дня народження Самеда Вургуну (Векілов) (1906-1956), азербайджанського письменника

21–27 березня Тиждень солідарності з народами, які борються проти расизму і расової дискримінації

22 березня Всесвітній день водних ресурсів (Всесвітній день води)

23 березня Всесвітній метеорологічний день

24 березня Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз

110 років від дня народження Клавдії Іванівни Шульженко (1906-1984), української та російської співачки

25 березня День служби безпеки України

Міжнародний день пам'яті жертв рабства та трансатлантичної торгівлі

Міжнародний день солідарності з затриманими та зниклими безвісті колегами

26 березня День Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України

27 березня Міжнародний день театру

145 років від дня народження Генріха Манна (1871-1950), німецького письменника

29 березня **135 років** від дня народження Марійки Підгірянки (Марія Омелянівна Ленерт-Домбровська) (1881-1963), української поетеси

Квітень

- 1 квітня** День сміху
Міжнародний день птахів
- 2 квітня** Всесвітній день поширення інформації щодо проблеми аутизму
Міжнародний день дитячої книги
- 3 квітня** День геолога
220 років від дня народження Прокопа Михайловича Підгородинського (1796-1884), українського і російського співака, диригента
- 4 квітня** Міжнародний день Інтернету
День веб-майстра
День створення НАТО (1949)
День працівника слідчих органів
- 5 квітня** **135 років** від дня народження Дмитра Миколайовича Ревуцького (1881-1941), українського композитора, музикознавця, фольклориста, літературознавця
- 7 квітня** Всесвітній день здоров'я
- 9 квітня** **195 років** від дня народження Шарля Бодлера (1821-1867), французького поета
- 11 квітня** Міжнародний день визволення в'язнів фашистських таборів
90 років від дня народження Лідії Анатоліївни Палій (1926), української письменниці (Канада)
- 12 квітня** Всесвітній день авіації і космонавтики
День працівників ракетно-космічної галузі
Міжнародний день польоту людини в космос
- 13 квітня** **110 років** від дня народження Оксани Дмитрівни Іваненко (1906-1997), української письменниці, перекладачки
- 14 квітня** День ДАІ МВС України
- 15 квітня** День працівників карного розшуку України
- 16 квітня** День довкілля
- 17 квітня** День пожежної охорони
- 18 квітня** Міжнародний день пам'яток і історичних місць
День пам'яток історії та культури
- 18–22 квітня** Дні заповідників і національних парків
- 22 квітня** Міжнародний день рідної Землі
Міжнародний день секретаря

130 років від дня народження Євгена Яковича Сагайдачного (1886-1961), українського художника

23 квітня Всесвітній день книги і авторського права

Всеукраїнський день психолога

Міжнародний день астрономії

125 років від дня народження Олександра Васильовича Багрія (1891-1949), українського, російського, вірменського літературознавця, фольклориста, бібліографа, шевченкознавця, педагога

24 квітня Міжнародний день солідарності молоді

145 років від дня народження Любові Борисівни Хавкіної (1871-1949), українського і російського бібліотекознавця, бібліографа

25–30 квітня Глобальний тиждень дій в галузі освіти

26 квітня День Чорнобильської трагедії (1986)

Міжнародний день інтелектуальної власності

Всесвітній день споріднених міст

28 квітня Всесвітній день охорони праці

29 квітня Міжнародний день танцю

135 років від дня народження Катерини Андріївни Рубчакової (1881-1919), української драматичної актриси

Травень

1 травня 150 років від дня народження Івана Ілліча Синюка (1866-1953), українського письменника

3 травня Всесвітній день свободи преси

4 травня 140 років від дня народження Максима Івановича Вдовиченка (Гаврилюк) (1876-1928), українського поета

5 травня Всесвітній день боротьби за права інвалідів

170 років від дня народження Генріка Сенкевича (1846-1916), польського письменника

8 травня День матері

8–9 травня Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої Світової війни

12 травня Міжнародний день медичної сестри

14 травня 145 років від дня народження Василя Семеновича Стефаника (1871-1936), українського письменника і громадського діяча

15 травня Міжнародний день родини (сім'ї)

160 років від дня народження Андрія Яковича Чайковського (1856-1935), українського письменника

125 років від дня народження Михайла Опанасовича Булгакова (1891-1940), російського письменника

115 років від дня народження Мойсея Юхимовича Мижирицького (1901-1951), єврейського письменника (Україна)

16 травня День Європи

День науки

18 травня Міжнародний день музеїв

20 травня День банківських працівників

21 травня Всесвітній день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку

22 травня Міжнародний день біологічного різноманіття

125 років від дня народження Петра Андрійовича Лісового (Свашенко) (1891-1943), українського письменника

95 років від дня народження Олександра Олександровича Левицького (1921), українського композитора

24 травня День слов'янської писемності і культури

25–31 травня Тиждень солідарності з народами несамоверховних територій

28 травня День прикордонника

29 травня Міжнародний день миротворців ООН

День хіміка

30 травня День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження.

31 травня Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням.

Червень

1 червня Міжнародний день захисту дітей

4 червня Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії

5 червня Всесвітній день охорони навколишнього середовища

День працівників водного господарства

День працівників місцевої промисловості

День меліоратора

105 років від дня народження Івана Івановича Гриць-Дуди (1911-1999), українського актора, письменника, фольклориста, педагога (Словаччина)

6 червня День журналіста

175 років від дня народження Елізи Оженко (1841-1910), польської письменниці

160 років від дня народження Іларіона Михайловича Грабовича (1856-1903), українського поета

8 червня Всесвітній день океанів

120 років від дня народження Прокопа Феодосійовича Канавського (1896-1978), українського народного байкаря, читця

11 червня 155 років від дня народження Сигізмунда Владиславовича Заремби (1861-1915), українського композитора, піаніста, диригента, музичного критика

12 червня День працівників фондового ринку

День працівників легкої промисловості

85 років від дня народження Євгенії Семенівни Мірошніченко (1931-2009), української співачки

14 червня Всесвітній день донорів крові

205 років від дня народження Гаррієт Бічер-Стоу (1811-1896), американської письменниці

17 червня Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухами

105 років від дня народження Віктора Платоновича Некрасова (1911 –1987), російського письменника (Україна)

19 червня День медичного працівника

20 червня Всесвітній день біженців

22 червня День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

23 червня День державної служби ООН

День державної служби

25 червня День митної служби

26 червня Міжнародний день на підтримку жертв тортур

Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їх незаконним обігом

День молоді

27 червня День винахідника та раціоналізатора

28 червня День Конституції України

Липень

- 1 липня** Всесвітній день архітектури
День архітектури України
- 2 липня** День працівників державної податкової служби України
- 3 липня** День Військ Протиповітряної оборони України
- 4 липня** День судового експерта
Міжнародний день кооперативів
125 років від дня народження Петра Йосиповича Панча (Панченко) (1891-1978), українського письменника
- 8 липня** День родини
395 років від дня народження Жана де Лафонтена (1621-1695), французького письменника
- 10 липня** День рибалки
- 11 липня** Всесвітній день народонаселення
- 14 липня** **155 років** від дня народження Августа Грамбашича (1861-1911), хорватського поета, перекладача творів Т.Г. Шевченка
- 16 липня** День бухгалтера
- 17 липня** День етнографа
День працівників металургійної і гірничо-будівної промисловості
- 18 липня** **205 років** від дня народження Вільяма Мейкпіса Теккеря (1811-1863), англійського письменника
- 23 липня** **115 років** від дня народження Антона Івановича Шмигельського (1901-1987), українського письменника
- 26 липня** День флоту України
225 років від дня народження Франца Ксавера Вольфганга Моцарта (1791-1844), австрійського піаніста, композитора, диригента, педагога
- 28 липня** День хрещення Київської Русі
115 років від дня народження Марії Михайлівни Романівської (1901-1983), української письменниці
- 29 липня** День системного адміністратора
- 30 липня** **155 років** від дня народження Любові Олександрівни Яновської (1861-1933), української письменниці
- 31 липня** День працівників торгівлі

Серпень

2 серпня День аеромобільних військ

День Повітряних Сил Збройних Сил України

День Повітряно - десантних військ (День ПДВ)

3 серпня 105 років від дня народження Івана Васильовича Мавроді (1911-1981), болгарського і російського письменника, автора творів української тематики, перекладача творів болгарської літератури українською мовою

4 серпня День Повітряних і Збройних сил України

5 серпня 150 років від дня народження Володимира Миколайовича Леонтовича (1866-1933), українського письменника і громадського культурного діяча

8 серпня День військ зв'язку

14 серпня День будівельника

День працівників ветеринарної медицини

15 серпня 245 років від дня народження Вальтера Скотта (1771-1832), англійського і шотландського письменника

19 серпня День пасічника

23 серпня День Державного Прапора України

Міжнародний день пам'яті жертв работоргівлі та її ліквідації

27 серпня День авіації України

160 років від дня народження Івана Яковича Франка (1856-1916), українського письменника, вченого, громадського діяча

75 років від дня народження Богдана Сильвестровича Ступки (1941), українського актора

28 серпня День шахтаря

Вересень

1 вересня День знань

2 вересня День нотаріату

4 вересня 175 років від дня народження Данила Костянтиновича Мороза (1841-1894), українського письменника

6 вересня День підприємця

8 вересня Міжнародний день розповсюдження грамотності

9 вересня *110 років* від дня народження І.А. Михайлика (1906-1988), українського поета

10 вересня День фізичної культури і спорту
День українського кіно

11 вересня День танкістів
День пам'яті жертв фашизму
День працівників нафтопереробної промисловості України

12 вересня *95 років* від дня народження Станіслава Лема (1921), польського письменника

15 вересня Міжнародний день демократії
125 років від дня народження Агати Крісті (1891-1976), англійської письменниці

16 вересня Міжнародний день збереження озонowego шару

17 вересня День працівників цивільного захисту України (День рятувника)
День фармацевтичного працівника
День винахідника та раціоналізатора

18 вересня День працівника лісу
105 років від дня народження Федора Олексійовича Мицика (1911-1941), українського поета

21 вересня Міжнародний день миру

22 вересня День партизанської слави

24 вересня 120 років від дня народження Френсіса Скотта Фіцджеральда (1896-1940), американського письменника

25 вересня День машинобудівника
125 років від дня народження Івана Васильовича Ткачука (1891-1948), українського письменника і журналіста

26 вересня Європейський день мов

27 вересня Всесвітній день туризму
День туризму
Міжнародний день глухонімих

29 вересня День пам'яті жертв Бабиного Яру
150 років від дня народження Михайла Сергійовича Грушевського (1866-1934), українського історика, державного і громадсько-політичного діяча

30 вересня Всеукраїнський день бібліотек
День усиновлення
Міжнародний день перекладача

Жовтень

- 1 жовтня** Міжнародний день музики
Міжнародний день людей похилого віку
День ветерана
- 2 жовтня** Міжнародний день боротьби проти насилля
День працівників освіти
- 4 жовтня** *105 років* з дня смерті Сергія Петровича Мартоса (1865-1911), українського письменника
- 5 жовтня** Всесвітній день вчителів
- 8 жовтня** День юриста
- 9 жовтня** Міжнародний день поштової служби
День художника
День працівників державної санітарно-епідеміологічної служби
- 130 років* від дня народження Іванни Омелянівни Блажкевич (1886–1977), української письменниці
- 10 жовтня** Всесвітній день охорони психічного здоров'я
День працівників стандартизації та метрології
- 13 жовтня** Міжнародний день зі зменшення небезпеки стихійних лих
- 14 жовтня** День захисника України
День Українського козацтва
Міжнародний день стандартизації
- 16 жовтня** Всесвітній день продовольства
День працівників харчової промисловості
- 17 жовтня** Міжнародний день боротьби за ліквідацію бідності
- 20 жовтня** Всесвітній день статистики
День військового зв'язківця
Міжнародний день авіадиспетчера
- 24 жовтня** Всесвітній день розвитку інформації
Міжнародний день Організації Об'єднаних Націй
- 25 жовтня** *135 років* від дня народження Пабло Пікассо (Пуїс-і-Пікассо) (1881-1973), іспанського та французького художника
- 28 жовтня** День визволення України від фашистських загарбників
135 років від дня народження Дмитра Яковича Макогона (1881–1961), українського письменника, культурно-освітнього діяча

30 жовтня Міжнародний день пам'яті жертв політичних репресій
145 років від дня народження Поля Валері (1871-1945),
французького поета

Листопад

3 листопада День інженерних військ

День ракетних військ і артилерії

4 листопад День залізничника

6 листопада День працівників соціальної сфери

7 листопада **115 років** від дня народження Дмитра Філімоновича
Красицького (1901–1989), українського письменника,
літературознавця

9 листопада День української писемності та мови

Всеукраїнський день працівників культури та майстрів
народного мистецтва

195 років від дня народження Федора Михайловича
Достоевського (1821-1881), російського письменника, публіциста

13 листопада Міжнародний день сліпих

14 листопада Всесвітній день боротьби із захворюванням на
цукровий діабет

16 листопада Міжнародний день толерантності

День працівників радіо, телебачення та зв'язку

17 листопада День студента

19 листопада День скловиробника

День працівників гідрометеорологічної служби

20 листопада Всесвітній день дитини

День працівників сільського господарства

21 листопада День Гідності та Свободи

Всесвітній день телебачення

105 років від дня народження Василя Лозового
(справж. – Ходаківський Михайло Миколайович) (1911–1995),
українського письменника

25 листопада Міжнародний день боротьби з насильством проти
жінок

28 листопада День пам'яті жертв голодомору і політичних
репресій в Україні

30 листопада **105 років** від дня народження Андрія Семеновича
Михайлюка (1911–1937), українського поета

Грудень

1 грудня Всесвітній день боротьби зі СНІДом

День працівників прокуратури

2 грудня Міжнародний день боротьби за скасування рабства

3 грудня Міжнародний день інвалідів

5 грудня Міжнародний день волонтерів

День працівників статистики

115 років від дня народження Уолта Діснея (Дісні) (1901–1966), американського кінорежисера, продюсера

85 років від дня народження Григорія Михайловича Тютюнника (1931–1980), українського письменника

6 грудня День Збройних Сил України

145 років від дня народження Миколи Кіндратовича Вороного (1871-1938), українського поета, критика, перекладача, журналіста і театрознавця

7 грудня Міжнародний день цивільної авіації

День місцевого самоврядування

9 грудня Міжнародний день боротьби з корупцією

10 грудня День захисту прав людини

195 років від дня народження Миколи Олексійовича Некрасова (1821-1878), російського письменника, журналіста

11 грудня Міжнародний день гір

12 грудня День Сухопутних військ України

195 років від дня народження Густава Флобера (1821-1880), французького письменника

14 грудня День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

15 грудня День працівників суду

18 грудня Міжнародний день мігрантів

95 років від дня народження Юрія Володимировича Нікуліна (1921-1997), російського артиста цирку і кіно

19 грудня День адвокатури

20 грудня День міліції

22 грудня День працівників дипломатичної служби

День енергетики

24 грудня День працівників архівних установ

115 років від дня народження Олександра Олександровича Фадєєва (1901-1956), російського письменника.

Календар дивовижних дат

- 11 січня – Всесвітній день «Дякую»
- 15 січня – День народження Вікіпедії
- 21 січня – Міжнародний день обіймів
- 27 січня – Міжнародний день без Інтернету
- 1 березня – Міжнародний день кішок
- 4 березня – День народження міні-спідниці. Вважається, що її створила британський модельєр-дизайнер Мері Куант в 60-х р.
- 9 березня – День народження ляльки Барбі (Вперше з'явилась на американському Міжнародному ярмарку іграшок)
- 20 березня – Міжнародний день щастя (відзначається з 2012 р. за рішенням ООН)
- 6 квітня – День мультфільмів
- 13 квітня – Всесвітній день рок-н-рола
- 29 травня – Європейський день сусідів
- 31 травня – Всесвітній день блондинок
- 1 червня – Всесвітній день молока
- 8 червня - Міжнародний день домогосподарки
- 9 червня – Міжнародний день друзів
- 6 липня – Всесвітній день поцілунку
- 11 липня – Всесвітній день шоколаду
- 5 серпня – Міжнародний день світлофора
- 13 серпня – День везіння, Всесвітній день лівші
- 24 серпня – День народження картопляних чіпсів
- 27 серпня – День огірка
- 9 вересня – Міжнародний день краси
- 15 вересня – День народження Google
- 4 жовтня – Всесвітній день усмішки
- 9 жовтня – Всесвітній день яйця
- 21 жовтня – День яблука
- 18 листопада – День народження Діда Мороза
- 21 листопада – Всесвітній день привітань (рекомендації прості: достатньо привітатись з десятьма незнайомими людьми)
- 6 грудня – День мікрохвильової печі
- 10 грудня – Всесвітній день футболу
- 15 грудня – Міжнародний день чаю
- 21 грудня – День народження кросворду
- 26 грудня – День подарунків

Згідно вказаних дат бібліотекам рекомендується планувати і проводити заходи до цих дат та подій. Це придасть бібліотеці креативності, цікавості, залучить нових користувачів, особливо в клубах за інтересами та з відвідувачами – дітьми.

Рекомендуємо включити в плани роботи

Загальнообласні та районні конкурси:

1. **Обласний конкурс** серед сільських бібліотек «Бібліотека на службі громади» (**ОУНБ**)
березень–вересень
2. Ярмарок бібліотечних ініціатив «Впровадження кращих інновацій в роботу бібліотеки» (**ОУНБ**)
вересень
3. **Обласний конкурс** “Найкращий читач Хмельниччини – 2016” в рамках Всеукраїнського конкурсу “Найкращий читач України – 2016” (**ОДБ**)
січень-травень
4. **Обласний конкурс** юних дарувань “Кобзарики”, приурочений 25-річчю Незалежності України (**ОДБ**)
квітень-серпень
5. **Районний конкурс** серед сільських бібліотек «Бібліотека на службі громади»
березень-серпень
6. **Районний ярмарок** бібліотечних ініціатив «Впровадження кращих інновацій в роботу бібліотеки»
серпень

Творчі акції

1. **Всеукраїнський літературно-мистецький фестиваль** «Зернослово» на базі Ярмолинецької ЦРБ (**ОУНБ**)
вересень
2. Науково-практична конференція «Шляхи реформування публічних бібліотек» (**ОУНБ**)
вересень
3. Виїзна акція молодих спеціалістів ОУНБ «Сільська бібліотека: змінюємо разом» (Волочиська ЦБС) (**ОУНБ**)
липень
4. VIII Обласний форум бібліотекарів Хмельниччини (**ОУНБ**)
вересень

5. День директора ЦБС (ЦРБ, ЦМБ) «Робота бібліотек в умовах реформування» (**ОУНБ**)

грудень

6. Обласне літературно-мистецьке свято «Мова кожного народу неповторна і – своя!» до Міжнародного дня рідної мови (Віньковецька ЦБС) (**ОУНБ**)

листопад

7. Обласне літературно-мистецьке свято «Наша мова – мова вічної землі, наше слово – слово вічного народу!» до Дня української писемності та мови (Полонська ЦРБ) (**ОУНБ**)

лютий

8. Обласне літературне свято «Світ добра і правди Василя Горбатюка» до 60-річчя з дня народження письменника, голови обласної організації Національної спілки письменників України (Хмельницька ЦРБ) (**ОУНБ**)

січень

9. Обласне літературне читання «...Візьму на руки слово – немовля, єдине щастя строгої любові» до 60-річчя з дня народження поета Павла Гірника (Деражнянська ЦРБ) (**ОУНБ**)

квітень

10. Відкриття **районного Тижня дитячої** книги на базі б/ф с. Стріхівці.

березень

11. **Загальнорайонна акція** підвищення престижу читання «Стань читачем сьогодні»

вересень

12. **Загальнорайонна читацька конференція** «Іван Франко – український письменник, поет, філософ, вчений, громадський діяч» (до 160-річчя з дня народження)

серпень

13. **Загальнорайонний місячник** екологічної просвіти населення

квітень

14. **Культурно-мистецький районний фестиваль** «Відкриваємо Європу разом» (до Дня Європи в Україні)

травень

15. Українці-нація героїв: Обласна декада національно-патріотичного виховання (**ОЮБ**)

жовтень

16. Герої нашого часу»: Бібліотечний проект з організації молодіжних акцій, волонтерських рухів, ярмарків солідарності, флешмобів на підтримку захисників України, ветеранів АТО та для вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні **(ОЮБ)**

впродовж року

17. Пам'ять серця-Чорнобиль: Обласний молодіжний Місячник шани і вдячності **(ОЮБ)**

квітень

18. Читацькі поради відомих подолян: Інтернет –проект **(ОЮБ)**

Протягом року

19. **Обласне літературно-мистецьке свято “Іду з дитинства до Тараса”**. Відкриття проводиться на базі бібліотеки с. **Правдівка** Ярмолинецького району **(ОДБ)**

березень

20. **Районні Магерівські читання “Охоронець рідного слова”** проводиться на базі **Ярмолинецької РДБ**

вересень

21. Шевченківські читання “Юнь шанує Кобзаря” (до 155-ї річниці перепоховання Т.Г.Шевченка)

травень

Обласні та районні соціологічні дослідження

1. «Що і як читають на Хмельниччині» (загальнообласне дослідження) **(ОУНБ)**

лютий –квітень

2. «Стан інформатизації бібліотек області» (щорічна маркетингова розвідка); **(ОУНБ)**

березень –квітень

3. «Краща книга Хмельниччини 2015», до Всесвітнього дня книги та авторського права(анкетування); **(ОУНБ)**

березень –квітень

4. «Впровадження електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках» (моніторинг); **(ОУНБ)**

квітень

5. «Сільські бібліотеки на допомогу громаді в умовах реформування» (загальнообласне дослідження); **(ОУНБ)**

III, IV квартал

6. «Діяльність пунктів європейської інформації на допомогу користувачам» в рамках проекту «Все про Європу: читай, слухай,

- дізнавайся в пунктах європейської інформації»(загальнообласне дослідження); **(ОУНБ)** ІІІ квартал
7. «Бібліотеки області в дзеркалі преси» (регіональна розвідка); **(ОУНБ)** ІІ квартал
8. «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області» (щоквартальний моніторинг в рамках онлайн-клубу «Сучасний методист»)**(ОУНБ)** щоквартально
9. Участь у Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Молодіжна бібліотека: популярність, репутація, бренд» **(ОЮБ)** березень-жовтень
10. Участь у Всеукраїнському анкетуванні «Михайло Грушевський-український історик європейського значення» **(ОЮБ)** березень-вересень
11. Впровадження в практику роботи бібліотек рекомендацій соціологічного дослідження стану бібліотечного обслуговування дітей та юнацтва в бібліотеках області в рамках реалізації Закону України "Про загальнодержавну програму "Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини до 2016 року» **(ОЮБ)** Протягом року
12. Сучасна українська книга очима молодого читача: Обласне соціологічне вивчення **(ОЮБ)** березень-жовтень
13. “Соціальний портрет дитячого бібліотекаря Хмельниччини” **(ОДБ)** ІІ-ІІІ кв.
14. “Моніторинг ефективності сайтів і блогів бібліотек для дітей області”**(ОДБ)** ІІІ кв.
15. Он-лайн опитування “Розвиваємо себе з дитинства”**(ОДБ)** ІІІ кв.
16. За програмою Національної бібліотеки України для дітей: “Книга. Бібліотека. Читацька компетентність дітей” **(ОДБ)** ІІІ кв.
17. Районне дослідження «Сучасний бібліотекар очима користувача» ІІ кв.
18. Районне дослідження «Що читаємо? Як читаємо?» ІІІ кв.

Заходи з підвищення кваліфікації

1. Літній клуб бібліотечного менеджера «Виклики і ризики для бібліотек при адміністративній реформі» на базі бібліотек Ізяславського та Славутського районів **(ОУНБ)** (червень);
2. Лабораторія професійної майстерності методиста «Методична служба у вирішенні завдань, що стоять перед бібліотечними закладами в умовах реформування місцевого самоврядування» на базі бібліотек Новоушицького району **(ОУНБ)** (листопад);
3. Семінар бібліографів-краєзнавців «Управління краєзнавчими інформаційними ресурсами: традиції і нові тенденції» на базі Деражнянської ЦРБ **(ОУНБ)** (квітень);
4. День обласної бібліотеки «Шляхи та методи удосконалення бібліотечного обслуговування соціально незахищених верств населення» на базі Шепетівської та Старосинявської ЦРБ **(ОУНБ)** (березень, жовтень);
5. Зональний семінар-практикум «Інноваційні форми бібліотечного обслуговування» на базі бібліотек Волочиського, Дунаєвецького, Летичівського районів **(ОУНБ)** (липень, серпень, жовтень);
6. Веб-майстер-клас «Нові форми книжкових виставок та їх оформлення» для працівників бібліотек Ізяславського району; **(ОУНБ)**
7. Вебінари **(ОУНБ)**:
 - «Веб дизайн» для ІТ-спеціалістів;
 - «Методика підготовки та організації вебінару» для ІТ спеціалістів;
 - «Альтернативні джерела та інноваційні технології комплектування та збереження бібліотечних фондів» для працівників відділів комплектування;
 - «Робота з програмою ІРБІС. Ведення електронного каталогу»;
 - «Можливості соціальних мереж для пошуку та розширення кола партнерів бібліотек» для керівників та методистів бібліотек;
 - «Практична медіаграмотність»;
 - «Формування професійних компетенцій бібліотекарів»;

- «Інтернет-реклама бібліотеки»;
- «Геоінформаційні системи: основні поняття, функції. Популярні проекти».

8. Семінар-тренінг заступників директорів ЦБС з питань обслуговування дітей – завідуючих районними, міськими бібліотеками для дітей на тему “Бібліотечний простір для дітей: аспекти змін” з виїздом у Чемеровецьку РДБ **(ОДБ)**

червень

9. Школа професійного розвитку “Ідеї. Практика. Досвід” для працівників сільських бібліотек, що обслуговують дітей **(ОДБ)**

липень

10. Семінар для працівників відділів роботи з користувачами-учнями 5-9 класів районних та центральних міських бібліотек для дітей на тему “Бібліотека і підліток: взаємодія в інформаційному просторі” **(ОДБ)**

жовтень

11. Вебінари в школі “ІРБІС” **(ОДБ)** протягом року.

12. Заняття школи “З ІТ на ти” **(ОДБ)** протягом року

В рамках обласної програми

«Обласна бібліотека – бібліотекам села» плануємо:

1. Бібліодень сільського бібліотекаря в ОУНБ «Інформаційне забезпечення потреб сільської громади» з виїздом в бібліотеки сіл Ружичанка (Хмельницького району) та Сутківці (Ярмолинецького району) **(ОУНБ)** (квітень, липень);

2. Цикл тренінг-семінарів у рамках творчої студії «Сучасна бібліотека: нові вимоги, нові можливості» на базі бібліотек Віньковецького, Городоцького, Полонського, **Ярмолинецького** районів **(ОУНБ)** (травень, червень, серпень, вересень);

3. Вебінари **(ОУНБ)**:

- «Проектна діяльність бібліотек, як засіб модернізації» для працівників бібліотек Хмельницького, Деражнянського, Новоушицького, Волочиського районів;
- «Традиційні та інноваційні послуги сільської бібліотеки: сучасні підходи та можливості» для працівників бібліотек Віньковецького, Старосинявського, Теофіпольського районів;
- «Збереження бібліотечних фондів в сучасних умовах. Особливості відбору і списання друкованих видань».

Графік проведення районних заходів з підвищення кваліфікації

№ п/п	Назва заходу	Форма заходу	Місце проведення	Час проведення
Районні семінари				
1	«Бібліотечна діяльність: оновлення та трансформація роботи»	Семінар-тренінг	ЦРБ	I квартал
2	«Формування бібліотечних фондів в сучасних умовах»	Творча лабораторія	ЦРБ	II квартал
3	«Сільська бібліотека і її користувач в сучасному соціокультурному просторі села: нові підходи»	семінар	РДБ	II квартал
3	«Представлення бібліотечних послуг та розвиток краєзнавства на власних сайтах, блогах бібліотек системи»	Семінар-тренінг	ЦРБ	III квартал
4	«Форми і методи популяризації книги»	Семінар	ЦРБ	IV квартал
Школа професійної майстерності (зональна)				
1	«Бібліотечна електронна звітність – швидко, вигідно, зручно»	тренінг	ЦРБ	I квартал
2	«Бібліотеки і екологічна просвіта»	Семінар-практикум	ЦРБ	II квартал
3	«Можливості Інтернету для повного і якісного задоволення інформаційних потреб	Майстер-клас	с. Соколівка	III квартал

	сучасних користувачів»			
4.	«Бібліотека і дозвілля дітей»	Практикум	РДБ	ІІІ квартал
Школа бібліотекаря-початківця				
1	«Книгоношення та пробота бібліотечних пунктів»	Година запитань та відповідей	ЦРБ	I квартал
2	«Нові креативні форми роботи: здивувати, захопити, спробувати...»	Семінар-тренінг	ЦРБ	II квартал
3	«Приваблива сільська бібліотека: що для цього треба зробити?»	Майстер-клас	с. Правдівка	III квартал
4	«Видання публічної бібліотеки: різновиди та методика створення»	День теорії і практики	ЦРБ	IV квартал
Методичні дні				
1.	«Моделюємо успіх: бібліотека, користувач, бібліотекар»	День фахівця	ЦРБ	січень
2.	«Ресурси і послуги сучасної бібліотеки – у відповідність до потреб громад»	Аукціон творчих ідей	ЦРБ	травень
3.	«Послуги е-урядування в бібліотеках»	Методичний міст	ЦРБ	липень
4.	«Планування та звіт бібліотеки-філії»	Коментарі фахівця	ЦРБ	грудень
Школа сучасного бібліотекаря				
1-ший модуль	1.Електронна пошта - найшвидша в світі 2. Що потрібно для реєстрації в соціальних мережах? 3.«Індивідуальна» та «масова» робота бібліотек в соціальних мережах	Тренінги	ЦРБ	Лютий-червень 2-4 р. на місяць

	4. Створення блогів			
2-ий модул ь	1. Мій друг - Інтернет 2. Друковані видання сільської бібліотеки 3. Презентації – помічники 4. Створення сайтів	Тренінг и	ЦРБ	Серпень- листопад 2-4 р. на місяць

Графік комплексних вивчень у бібліотеках району

Пасічна – I квартал
Косогірка - I квартал
Солобківці – II квартал
Коритна – II квартал
Тарасівка – III квартал
Ясенівка - III квартал

Графік переобліків книжкового фонду

Згідно перспективного плану переобліків книжкових фондів Ярмолинецької ЦБС на 2016-2020 рр. провести переобліки книжкових фондів та **надати відповідні документи у наступних місяцях** у таких бібліотеках:

Абонемент ЦРБ - квітень
Вербка-Мурована – травень
Глушківці - лютий
Москалівка - червень
Правдівка - травень
Савинці - лютий
Тарасівка - червень

Вивчення книжкового фонду

У 2016 році провести вивчення книжкового фонду відділів науково-природничої літератури.

Вивчення провести **аналітичним методом**.

Поповнення книжкового фонду

У 2016 році триває акції «Подаруй бібліотеці книгу» та «Бібліотека українського воїна».

Використай у роботі

Важливим для планування діяльності бібліотеки є Указ Президента України (№ 334/2015 від 12 червня 2015 року) "Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді". Тому, з метою формування у молодого покоління високої **патріотичної свідомості**, почуття любові до України, пошани до видатних вітчизняних історичних діячів, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, рекомендуємо запланувати:

- ☐ Проект-обговорення «Прочитай книгу про війну»;
- ☐ Патріотичні бесіди:
 - «Волонтери – рятівники і помічники воїнів в зоні АТО»;
 - «Волонтер – це стан душі»;
 - «Волонтери: пліч-о-пліч із захисниками України»
- ☐ Добродійні акції:
 - «Напиши листа солдату»;
 - «Малюнок, що додає віри»;
 - «Бібліотека воїна. Подаруй книгу»;
 - «За мирну Україну»
- ☐ Презентації нових книг, які надійшли в бібліотеку:
 - «Майдан на сторінках книг»;
 - «Неоголошена війна»
- ☐ Книжкові виставки:
 - про визволення району (міста);
 - однієї книги;
 - література про героїзм та патріотизм
- ☐ Зустрічі з військовими, волонтерами;
- ☐ Перегляди (документальних) фільмів патріотичної тематики.

Впровадження **послуг електронного урядування** залишається одним із найважливіших напрямків діяльності.

Рекомендуємо включити в плани роботи тренінги з використанням електронних послуг для працівників та користувачів бібліотеки, які хочуть навчитися отримувати адміністративні послуги в режимі он-лайн. Дізнатися про адміністративні послуги та ознайомитися з їх переліком ви зможете на порталі державних послуг <https://igov.org.ua/ua> на сайті

Ярмолинецької районної бібліотеки у розділі «Інтернет-центр»
http://biblioyar.at.ua/index/e_urjaduvannja/0-124

Так, як 2016 рік оголошено **Роком англійської мови**, в плани роботи слід включити заходи з популяризації англійської мови. При проведенні заходів пропонуємо використовувати форми бібліотечної роботи:

- книжкові виставки, розкриваючи фонд літератури іноземною мовою;
- анкетування користувачів та працівників бібліотеки;
- конкурси;
- бібліотечні акції та флешмоби;
- перегляди відеофільмів англійською мовою;
- зустрічі з цікавими людьми;
- тематичні вечори;
- уроки вивчення англійської мови, в тому числі використовуючи онлайн-сервіси (програма «Англійська 123»
<http://english123.com.ua/>);
- Skype-спілкування з іноземцями;
- віртуальні подорожі.

З метою підвищення **престижу читання**, створення умов для підтримки і розвитку читання, просування книги, бібліотекам слід запланувати наступні заходи:

- ☐ Книжкові виставки:
 - огляд нових надходжень «Новини друкарського двору»;
 - виставки-перегляди, книжкові полицки, перегляди літератури «Цікаво тому, що це читають», «Книги-ювіляри –2016», «Книги, які визнані часом», «Книжкові спокуси»;
 - цикл виставок-настроїв: «Книги сезону», «Осінь. Забудемо сіру буденність», «Зима. Зігрійся книгою», «Весна. Будь собою, читай!», «Літо, сонце, море, пляж –яку книгу взяв в багаж?»;
 - оформляти книжкові закладки «Три причини прочитати», «Літературний гурман»
- ☐ Акції
 - «Стань читачем сьогодні»; (**запланувати та провести у вересні**)
 - «Іменинник»
- ☐ Соціологічні дослідження
 - анкетування «Твої смаки й уподобання»;

- бліц-опитування «Книга в руках успіху»
 - Зустрічі з цікавими людьми
 - «Бібліотека і молодь: з книгою в майбутнє», «Читання покращує якість нашого життя», «Я прочитала і вам раджу»
- Зверніть увагу! Користувачі полюбують щось нове, тому використовуйте наступні форми роботи, такі як:
- Книжкова ігротека «І великі таємниці відкриваються нам...», «Книга вашого формату», «Книжкові пристрасті», «Книжковий зорепад», «Під шелест сторінок улюблених книг»;
 - книжковий фуршет «Ці книги читають ваші кумири»;
 - ювілейна мозаїка «Світ відкриває таємниці, або пошук веде бібліотекар», «Сторінками української класики», «Книги, про які говорять»;
 - журнальний серпантин «Жіночий погляд», «На журнальних сторінках»;
 - літературний подіум «На всі ваші «Що?», «Де?», «Коли?» розумні книги дадуть відповідь завжди»;
 - письменник про письменника «Знайомтесь: ... (прізвище письменника) і його книги»;
 - конкурси «Суперчитач», «Читач року», «Лідер читання»;
 - творчі акції «Фестиваль читацьких історій», «Як я зустрів улюблену книгу»;
 - свято вірних читачів, свято читацьких задоволень – «Запрошуємо до читання», «Подивіться, що ми читаємо», «Читай і будь лідером», «Ювілей письменника – свято для читача»;
 - лабораторії читацького смаку, лабораторії читацької творчості, день читацької мрії, факультатив успіху, тощо.

Для організації **сімейного читання** радимо проводити:

- батьківські збори у бібліотеці «Як ошчасливити дитину читанням?», «В сім'ї народжується читач», «Книжковий світ моєї родини», «Осягаючи світ книги»;
 - бесіди з батьками про читання дітей;
 - вивчення думок батьків шляхом опитування «Книга дитинства», «Що ви любите читати?».
- Організуйте сімейний конкурс «Книжковий хіт моєї родини», запровадьте акцію «Читаємо всією родиною».

Одним з пріоритетних напрямків роботи бібліотек є **краєзнавча діяльність** адже сьогодні, в час духовного відродження країни збільшується інтерес читачів до її історичного минулого, зростає роль краєзнавства. До плану пропонуємо додати:

- ☐ Перегляди літератури «Хай слава бойова земляків немеркнучою зіркою в легендах буде жити»
- ☐ Цикл книжково-ілюстрованих виставок:
 - виставка-хронограф «Біографія книг – біографія поколінь. Штрихи до портрета земляків»;
 - виставка-подорож «Стежками рідного краю»;
 - виставка-вікторина «Відкрий для себе рідне місто»;
 - фото-виставка «Квітни, мій краю»;
 - виставка-реклама «Нові матеріали про рідний край»;
 - виставка-спогад «Мій край – моя історія жива»
- ☐ Історико-культурні години, години цікавої інформації:
 - «Героїчна історія рідного краю»;
 - «Що не край, то звичай»;
 - «Куди б мене дорога не вела, думки мої із рідною землею»
- ☐ Віртуальні подорожі по меморіальних місцях, слайд-подорожі;
- ☐ Родинне свято «Золото нашого міста»;
- ☐ Вечори запитань та відповідей, ділових зустрічей з представниками обласних, районних рад, фахівцями-краєзнавцями, працівниками музеїв
- ☐ Зустрічі з ветеранами, вечори вшанування, вечори пам'яті, уроки мужності, історико-патріотичні альманахи, години безсмертя:
 - «Привітаймо визволителів нашого краю»;
 - «Відважні сини мого краю»;
 - «Збережемо пам'ять про подвиг земляків»;
 - «За цвіт життя завдячують селяни полеглим і посивілим солдатам»
- ☐ Дні краєзнавця:
 - «І знов хвилює батьківська земля»;
 - «Наш край легендами і славою овіяний»;
 - «Чарівний серцю, милий край»
- ☐ День міста (села):
 - «Квітучий край, культури й мови рідної краса»;
 - «Вони прославляли наше місто»;
 - «Віддай землі, де ти народився, і жар серця, і силу рук»

- Краєзнавчі читання «Тобі розкаже сива давнина, як край мій жив, боровся й розвивався»
- Усний історико-краєзнавчий журнал, сторінки якого:
 - «Мистецький край»;
 - «Співці краю»;
 - «Знаменні та пам'ятні дати»;
 - «Провулками старого міста»;
 - «Архітектурні пам'ятки».

При плануванні роботи включіть співпрацю із засобами масової інформації. Висвітлюйте на сторінках ЗМІ та в соціальних мережах діяльність бібліотеки, розповіді про бібліотечні інновації, досягнення, успіхи, нагороди, кращих читачів та відвідувачів, цікаві заходи та події. Активно співпрацюйте з місцевими газетами.

*Методично-інструктивний лист
по відзначенню 150-річчя
від дня народження М. Грушевського*

У вересні 2016 року на державному рівні відзначатиметься 150-річчя від дня народження видатного українського державного та політичного діяча, Голови Центральної Ради Української Народної Республіки, першої у XX столітті незалежної Української держави, історика і організатора української науки Михайла Грушевського. Указом Президента України затверджено план заходів з підготовки та відзначення 150-річчя видатного

українського

діяча.

Грушевський Михайло Сергійович (29 вересня 1866, Холм (нині Польща) – 25 листопада 1934, Кисловодськ (Росія)) - Видатний український історик, організатор української науки, політичний діяч і публіцист, автор 2 тисяч праць, голова Центральної ради (1917-1919 рр.), академік, автор понад 2000 наукових праць. Виріс на Кавказі — спочатку в Ставрополі, а потім у Владикавказі. Навчався у Тифліській гімназії, Київському університеті (історико-філологічний факультет). В університеті працював під керівництвом Володимира Антоновича. Уже на третьому курсі М.Грушевський пише наукову роботу «История Киевской земли от смерти Ярослава до конца XIV века», яку було удостоєно золотої медалі в 1890 р. У 1890-1894 рр. – професорський стипендіат Університету Св. Володимира. У травні 1894 р. захистив магістерську дисертацію “Барское староство. Исторические очерки”. У 1894-1914 рр. – професор Львівського університету, голова НТШ, головний редактор “Літературно-Наукового Вісника”. Засновник і голова Українського Наукового Товариства.

На початку першої світової війни Грушевський приїхав до Києва. Влада була вороже настроєна до вченого — засилає його до Симбірська як українського сепаратиста і «мазепинця». Волю

принесла Лютнева революція в Петрограді. 4 березня в Києві утворюється Українська Центральна Рада, головою якої заочно обрано Михайла Грушевського. Викликаний телеграмою, 12 березня він повертається з Москви до Києва.

Центральна Рада діяла протягом 14 місяців. Першим Універсалом було проголошено автономію України в складі Російської федеративної республіки. Третім Універсалом Центральна Рада проголосила Українську Народну Республіку, а 22 січня 1919 Четвертим Універсалом — повну політичну незалежність України від Росії. 29 квітня 1918 року Центральна Рада обрала Михайла Грушевського президентом УНР. Але запізно - в Києві вже відбувся державний переворот і влада перейшла до рук гетьмана Павла Скоропадського.

Після падіння Центральної Ради Грушевський перебував деякий час у Кам'янці-Подільському, де редагував газету «Голос Поділля», пізніше — у Празі, Відні, Женеві. У 1923 р. був обраний академіком ВУАН. У березні 1924 року із сім'єю приїжджає до Києва. Через шість років його обирають дійсним членом Академії наук СРСР. У 1924-1931 рр. очолював історичні установи ВУАН. З 1931 р. змушений був жити в Москві. У січні 1934 року Володимир Затонський виступив на сесії ВУАН, зробивши основний акцент на критиці академіка Грушевського. Близькість до російських кадетів, орієнтація на німецький імперіалізм у боротьбі з «навалою більшовизму», звинувачення у дворушництві, сумнівність наукової порядності — далеко не повний перелік «гріхів», які посипалися на вченого.

Наприкінці 1934 року Грушевський відпочивав у одному з кисловодських санаторіїв і несподівано захворів на карбункул. Втрутилися хірурги. Однак хвороба тільки посилилася, оскільки лікування було некваліфіковане. Грушевський помер. Наступного дня газета «Вісті» від Ради Народних Комісарів УСРР вмістила повідомлення про смерть. У постанові Раднаркому зазначалося: «Зважаючи на особливі наукові заслуги перед Радянською Соціалістичною Республікою академіка Грушевського М.С., Рада Народних Комісарів УСРР постановила: Поховати академіка Грушевського М.С. в столиці України — Києві. Похорон взяти на рахунок держави. Для організації похорону утворити урядову комісію в такому складі: тт. Порайко (голова), Богомолець,

Палладін, Корчак-Чепурківський. Призначити сім'ї академіка Грушевського М.С. персональну пенсію 500 крб. на місяць».

До вашої уваги кілька тем, які дадуть змогу гідно розкрити перед читацьким загалом постать М. Грушевського в рік його ювілею, а заходи урізноманітнити як тематично, так і щодо форм підходу до їх розкриття:

- ✓ «Михайло Грушевський: голоси історії»
- ✓ «Совість української державності»
- ✓ «М. Грушевський: на шляху до правди про нього»
- ✓ «М.Грушевський: життя і діяльність очима потомків»
- ✓ «М.Грушевський: Зевс історичного Олімпу»
- ✓ «М.Грушевський: історичний портрет в синьо-жовтому інтер'єрі»

Список рекомендованої літератури

Копиленко О.Л. "Українська ідея" М. Грушевського: історія і сучасність. - К.: "Либідь", 1991. - 184 с. - К-2 [9(С2)/К65].

Пристайко В. Михайло Грушевський і ГПУ-НКВД. Трагічне десятиліття: 1924-1934/ В.Пристайко, Ю.Шаповал; НАН України, СБУ, Українське історичне товариство. - К.: "Україна", 1996. - 335с. - К-2 [9(С2)/П77].

Грушевський М. Ілюстрована історія України: Нове доповнене видання/ Упоряд. Й. Брояк. - Донецьк: ТОВ ВКФ "БАО", 2003. - 736 с. - К-2 [9(С2)/Г91].

Стрельський Г. Михайло Грушевський, його сподвижники й опоненти/ Г.Стрельський, А.Трубайчук. - К.: "Четверта хвиля", 1996.- 192 с. - (Історія ХХ ст. в портретах). - К-2 [9(С2)/С84].

Малих Я. Михайло Грушевський на чолі Центральної Ради. Львів, 1995.

*Методично-інструктивний лист
по відзначенню 160-річчя
від дня народження І.Франка*

У 2016 році виповнюється 160 років від дня народження та 100 років від дня смерті величного українського письменника, поета, публіциста, перекладача, вченого, громадського і політичного діяча Івана Яковича Франка.

Іван Франко народився 27 серпня 1856 року в селі Нагуєвичі Дрогобицького повіту у Східній Галичині, поблизу Борислава, в родині заможного селянина-коваля Якова Франка. Мати, Марія Кульчицька, походила із зубожілого українського шляхетського роду Кульчицьких, була на 33 роки молодшою за чоловіка. Свою селянську ідентичність, що виявлялась у подиву гідній працелюбності й невибагливості в побуті, Франко зберіг до кінця життя. Навчався спочатку в школі села Ясениця-Сільна (1862–1864), потім у так званій нормальній школі привасиліянському монастирі Дрогобича (1864–1867).

Перші літературні твори Франка — вірш «Народна пісня» (1874) і повість «Петрії і Довбушуки» (1875) були надруковані у студентському часописі «Друг», членом редакції якого він став з 1875 року. Активна громадсько - політична, видавнича діяльність, листування з Михайлом Драгомановим спричинили арешт письменника за звинуваченням у належності до таємного соціалістичного товариства. Після відбутого ув'язнення співпрацює з польською газетою «Prasa», знайомиться з працями Карла Маркса, Фрідріха Енгельса, разом із Михайлом Павликом засновує 1878 року часопис «Громадський друг», який після конфіскації виходив під назвами «Дзвін» і «Молот».

Перший період творчості Франка визначають його політичні поезії, своєрідні народні гімни: «Каменярі» (1878), «Вічний революціонер» (1880), «Не пора...» (1880) та ін., повісті «*Boa constrictor*» (1881), «Борислав сміється» (1881), «Захар Беркут» (1882), низка літературознавчих, публіцистичних статей. 1881 року Франко став співвидавцем часопису «Свѣт», після закриття (1882) якого працював у редакції часопису «Зоря», газеті «Діло» (1883–1885). Зневірившись у співпраці з галицькими народовцями, Франко спільно з діячами «Старої Громади» пробував заснувати власний незалежний орган («Поступ»). З цією метою двічі їздив до Києва — 1885 і 1886 року, зустрічався з громадсько-культурними діячами (Миколою Лисенком, Михайлом Старицьким, Єлисеєм Трегубовим, Павлом Житецьким тощо); познайомився зі своєю майбутньою дружиною Ольгою Хоружинською, у травні 1886 року взяв з нею шлюб у Павлівській церкві Колегії Павла Галагана. Одруження Франка-галичанина з «українкою» сприймалося тодішніми киянами як уособлення духовної і політичної єдності Західної та Східної України. 1888 року Франко деякий час працював у часописі «Правда». Видав один номер журналу «Товариш». Після невдалих спроб заснувати власний український часопис був змушений вдатися до співпраці з польською пресою, яка давала хоч невеликий, зате стабільний прибуток: був довголітнім співробітником польськомовної газети «*Kurjer Lwowski*» (протягом 1887–1897 років; цей період Франко назве пізніше «наймами у сусідів»), дописував до «*Przyjaciela Ludu*», австрійської «*Die Zeit*».

На громадсько-політичному відтинку Франко довгі роки співпрацював з Михайлом Драгомановим, цінуючи в ньому «європейського політика». Згодом Франко розійшовся з Драгомановим у поглядах на соціалізм, у питанні національної самостійності, закидаючи йому пов'язання долі України з Росією («Суспільно-політичні погляди Михайла Драгоманова», 1906)

Іванові Франку належить ініціатива ширшого вживання в Галичині назви «українці» замість «русини» — так традиційно

називали себе корінні галичани. В «Одвертому листі до галицької української молодіжі» (1905) Франко писав: «Ми мусимо навчитися чути себе українцями — не галицькими, не буковинськими, а українцями без соціальних кордонів...»

Період останнього десятиліття життя Франка — дуже складний. За таких обставин за неповний рік до смерті Франко створив 232 поетичні переклади й переспіви, обсягом близько 7000 поетичних рядків.

Помер Іван Франко 28 травня 1916 року у Львові. 31 травня відбулось кількатисячне урочисте прощання на Личаківському цвинтарі. Спочатку письменника поховали у чужому склепі (родини Мотичинських), через 5 років домовина з прахом Франка, розпізнана з допомогою Ольги Роздольської, була перенесена в окрему могилу, відому своїм пам'ятником (споруджено 1933 року), на якому Франко-каменяр «лупає сю скалу».

З метою виховання у молоді патріотизму, поваги до історії, враховуючи важливість постаті Івана Яковича Франка для розвитку української державності та української культури пропонуємо запланувати:

- ✓ Лекція-диспут «Відображення боротьби українського народу за незалежність в творах Івана Франка»
- ✓ Літературно-мистецький вечір «Я син народу, що вгору йде»
- ✓ Тематичний вечір «Великий Каменяр»
- ✓ Вечір-портрет «Стежками Івана Франка»
- ✓ Літературні читання «Франко у пам'яті народній»
- ✓ Франкові читання «Духовний код Каменяра»
- ✓ Акція «Читаємо Франка»
- ✓ Музична мозаїка «Іван Франко в контексті української музичної культури»
- ✓ Соціологічне дослідження «Іван Франко і сьогодення»
- ✓ Експрес-опитування у день народження Каменяра «Іван Франко: завжди сучасний, завжди актуальний»
- ✓ Літературно - музична подорож за творами І.Я.Франка «Лис Микита»
- ✓ Поетична мозаїка «У світі дранкової казки»
- ✓ Літературний вечір «Ти вірним був сином свого народу»

- ✓ Огляд літератури біля книжкової виставки - портрет «Сьогодні, мов зоря, він сяє Україні...»
- ✓ Тематичний вечір «У далеку дорогу життя візьмемо слово»

Список рекомендованої літератури

Кононенко П. П. Українська література. Проблеми розвитку. -Київ, 1994.-315с.
 Кропивницька Н. С. Ідеал як соціологічна проблема у творчості І.Франка //
 Маланюк Є. Книга спостережень. — К., 1995. —367 с.
 Мащенко С.Т. Основні проблеми в історії української соціології. - Чернігів, 2002, 258с.
 Різун В., Трачук Т. Нариси з історії та теорії українського літературознавства: Монографія. — К., 2005. - 251с.
 Іван Франко — майстер слова і дослідник літератури. — К., 1981.
 Войтюк А. Літературознавчі концепції Івана Франка. — К., 1981.
 Шляхами Івана Франка. — Л., 1982.
 Малишко Д. Д. Перекладацька спадщина І. Я. Франка
 Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856–1886). — Київ: Критика, 2006. — 632 с.
 Горак Р. Твого ім'я не вимовлю ніколи. Повість-есе про Івана Франка / Роман Горак. — К.: Видавничий центр «Академія», 2008.

Додаток №3

Методично-інструктивний лист по відзначенню 1000-річчя духовно-культурних зв'язків Київської Русі та Святої Гори Афон.

У 2016 році виповнюється 1000 років від першої писемної згадки про існування та діяльність на Святій Горі Афон (Греція) першого давньоруського монастиря, через який здійснювалися духовні та культурні взаємозв'язки між Київською Руссю та центром православного чернецтва і духовності на Афоні.

Афон і його спадщина протягом багатьох сторіч відігравали виключно важливу роль у розвитку вітчизняної духовності і культури як в епоху Київської Русі, так і в часи національно-визвольної боротьби українського народу в XVII ст. та в пізніші часи, вплинувши на самобутність і неповторність національних релігійних традицій в Україні. Особливо важливим було

становлення під впливом Афону Києво-Печерського монастиря, який був свого роду «розсадником» і центром чернецтва, духовності, книжності, культури й просвіти по всій Русі-Україні.

Перша відома письмова згадка про києворуське чернецтво на Афоні відноситься до 1016 року. Під цією датою в одному зі святогірських документів, що зберігаються у бібліотеці Великої Лаври на Афоні, зафіксовані підписи ігуменів усіх монастирів Святої Гори. Серед них такий напис: «Гесѡуймпт мпнбчѡт ѐлѡИепѡ рсеувѣфеспт кбѡ ѡгпѣменпт фѡт мпнѡт фпѡ 'Сѡт мбсфхсѡн ѡрѤгсбшб їдѡпчеЯсшт». Перекладається він так: «Герасим – чернець, милістю Божою, пресвітер і ігумен монастиря русів. Власноручний підпис».

З житійних списків відомо, що в 1013 р. преп. Антоній Печерський вперше повертається до Києва зі Святої Гори Афон, де кілька років трудився в духовних подвигах та науці. Побувши трохи в Києві, він знову повернувся на Афон, звідки вдруге приїздить до Києва в 1017 р. Таким чином, ми бачимо, що родоначальник давньоруського чернецтва і засновник Києво-Печерського монастиря разом з іншими співвітчизниками уперше починають подвизатися на Святій Горі до 1013 року. Саме вони і склали в 1016 р. братію першого давньоруського монастиря Афону, ігуменом якого був вищезгаданий Герасим.

За переказами, першим давньоруським монастирем на Афоні був скит Успіння Богородиці (Панагія Ксирургу або «Древоділ»). Нині це спільножительний скит, що належить Афонському Свято-Пантелеймонівському монастирю.

Після спустошення Київської Русі монголо-татарськими ордами зв'язки з Афоном не припинилися. Так в XIV-XV ст. видатним афонітом, що здійснив вагомий внесок у розвиток української духовності і культури, був (1375-1406 рр.) митрополит Київський св. Кипріан (Цамблак). За його митрополитства на Русь привозиться з Афону багато книг, робляться переклади тощо. Під їх впливом на Русі починається період «ісихастського відродження», що глибоко відбився на формуванні самобутньої і глибоко духовної культури Русі-України. Іншим видатним подвижником-ісихастом, що здійснив вагомий внесок у розвиток вітчизняної духовності, культури і писемності, був також учень старців Афону – митрополит Григорій (Цамблак, + 1452), який залишив після себе більше трьох десятків цінних літературно-богословських творів.

Важливу роль Афон і його подвижники відіграли в духовно-культурному відродженні в Україні в XVII ст. Під їх впливом в Україні пишуться нові полемічні твори, відкриваються школи (Острозька і Києво-Братська), засновуються братства, друкуються книги, здійснюється воцерковлення запорізького козацтва і залучення його до боротьби за релігійне і національне звільнення українського народу. Найвидатнішим з українських афонітів того часу був старець Іоанн Вишенський, а також одностудні з ним Іов Княгиницький, блаженний Кипріянос, Ісаакій Борискевич, св. Іов Залізо (Почаївський), Афанасій Межигірський, Іоасаф Густинський, Ісайя Копинський, Іосиф Коріятович-Курцевич і багато інших. Тісні духовно-культурні зв'язки з Афоном у цей час підтримували Києво-Печерський, Києво-Братський, Межигірський, Трахтемирівський, Самарський, Манявський, Почаївський, Густинський, Мгарський, Святогірський, Мотронинський, Краснокутський і багато інших монастирів. Вплив Афону на духовно-культурне відродження в Україні був такий значний, що на Київському Помісному Соборі в 1621 р. у спеціальній постанові, відомій під назвою «Совітування про благочестя», пропонувалося «посилати русинів, схильних до благочестя, на Афон, як до школи духовної».

Українське козацтво також підтримувало тісні зв'язки з Афоном, запрошувало звідти досвідчених наставників і старців, робило щедрі пожертвування на монастирі Афону, здійснювало паломництва на Афон, а нерідко чимало козаків і самі приймали на Афоні чернечі постриги і подвизалися в монастирях Афону. Козаки із Задунайської Січі та з Кубані за старою козацькою традицією також опікуватись монастирями Афону, а особливо українським козацьким Свято-Іллінським скитом (останні ченці-українці у цьому афонському козацькому скиті перебували до 1991 року, коли замість українців до нього заселилися греки і з того часу він перетворився на грецький монастир). Як писав ще в середині XX ст. про цей козацький скит на Афоні І.Огієнко: «Це справді український закуток на Афоні, ніби чудом перенесений сюди з України». Заснований він був вихідцем з сім'ї українських козацьких священиків святим Паїсієм Величковським (1722-1794), який на Святій Горі заснував власну ісихастську школу (т.зв. «паїсіанство»), і якій належала честь нового відродження та поширення афонського ісихазму і старчества в Україні, Молдавії, Румунії, Білорусі та Росії в XIX ст.

Іншим центром українського чернецтва на Афоні був заснований козаками Чорно-Вирський скит Різдва Богородиці, що діяв у XVIII-XIX ст. при Афонському Зографському монастирі.

Таким чином, вплив Святої Гори Афон, її традицій і її послідовників на духовно-культурні процеси в історії Русі-України відігравали дуже важливе значення. А сама афонська спадщина по праву є однією з важливих складових української національної духовної культури і традиції, хоч і невинуватено забутою нині.

Пропонуємо працівникам бібліотек провести заходи, які допоможуть широким колам читачів більше пізнати як здійснювалися духовні та культурні взаємозв'язки між Київською Руссю та центром православного чернецтва і духовності на Афоні. Цікаві зустрічі, круглі столи, бесіди, інформаційні години, книжково-ілюстративні виставки, відео уроки, презентації плануємо провести за такими темами:

- ✓ «Русь і Афон: тисячоліття духовно-культурних зв'язків»
- ✓ «Афонські традиції в культурі та мистецтві»
- ✓ «Афон за межами Афона: зв'язок Святої Гори з православ'ям»
- ✓ «Вплив Афона на писемність і літературний процес»
- ✓ «Афон в історії України»
- ✓ «Афон у богослов'ї та філософії»
- ✓ «Традиції паломництва на святій горі Афон».

План здачі звітів -2015

- 1.Провідний редактор (Гриб Л.М.)
2. Директор ЦБС (Гриб М.А.)
3. Головний краєзнавець (Москаленко В.М.)
4. Заступник директора по роботі з дітьми (Черевуля А.Л.)
5. Методист (Слободян О.Л.)

Документи, які необхідні для звітності – 2015

1. Форми 6-НК
2. Інформація (пояснювальна записка) про роботу бібліотеки за 2015р.
3. Сумарні книги, накладні
4. Інвентарну книгу (останню)
5. Акти на списання періодики
6. Формуляри (дитячі, дорослі)
7. Чернетки
8. Щоденники роботи
9. Документація на масову роботу
10. Документація клубів за інтересами
11. Довідки з сільської ради завірені печаткою та підписом голови:
 - ✓ про кількість населення (в розрізі населених пунктів сільської ради);
 - ✓ надходження та використання коштів (платні, позабюджетні та бюджетні);
 - ✓ передплата періодичних видань (назва, на який період, ціна)
 - ✓ довідка про ремонти та опалення
12. Вивчення фондів (суспільно-політична література)
13. Літопис села
15. Історія бібліотеки
16. Дані до додаткових відомостей:
 - кількість пенсіонерів по віку
 - кількість інвалідів
 - відвідування масових заходів в бібліотеці
 - відвідування масових заходів за межами бібліотеки

План-схема
текстового звіту (пояснювальної записки)
для бібліотеки-філіалу

1. Назва бібліотеки. Дані про себе: прізвище, ім'я, по-батькові; освіта, стаж роботи у бібліотеці, ставка (повна чи неповна).
2. Матеріальна база бібліотеки: що було зроблено протягом року, які ремонти, що придбано і за які кошти.
3. Нові надходження до бібліотеки: звідки саме надійшли, за які кошти і на яку суму.

4. Виконання основних планових показників роботи бібліотеки:

- Кількість читачів всього (в тому числі дітей, юнацтва)
- Кількість відвідувань бібліотеки протягом року (без масових заходів)
- Кількість відвідувань масових заходів
- Кількість книговидач (у тому числі дітям до 15 років) – тут потрібно розписати за видами (книги, періодика, інші вид.) та за мовами (укр., рос., інозем.). Кількість виданої краєзнавчої літератури.
- Кількість масових заходів (по щоденнику роботи)
- Надання платних послуг (сума)

5. Соціокультурна діяльність бібліотеки: *тут потрібно написати які заходи та з якими групами користувачів були проведені по конкретних розділах:*

- Виховання патріотизму та громадянства
- Формування правових знань та правової культури
- Відродження духовної культури
- Пропаганда природничо-наукових та екологічних знань
- Популяризація технічної та с/г літератури
- На допомогу виробничій діяльності
- Пропаганда художньої літератури
- Пропаганда краєзнавчої літератури
- Робота з клубом за інтересами

Напишіть, які конкретно нові книжкові виставки були зроблені протягом року, які інформаційні стенди у бібліотеці та за її межами.

6.Які саме заходи проводились згідно обласних та державних програм?

7.Інформаційно-бібліографічна робота: які картотеки створено, що зроблено з каталогами, скільки письмових та усних довідок було надано, робота з абонентами групової та індивідуальної інформації. Робота з ЦРІ.

8.Краєзнавча робота бібліотеки: конкретно що саме зроблено у бібліотеці, які заходи проводились, які виставки.

9.Інформатизація. Діяльність Інтернет-центрів та пунктів вільного доступу до мережі Інтернет.

10.Проектна діяльність та участь у конкурсах.

11.Рекламна бібліотеки та бібліотечних послуг (ЗМІ, видавнича продукція, соціальні мережі).

12.Матеріально-технічна база.

Під час роботи над методичними матеріалами використовувалася інформація з ресурсів:

1. Хмельницька обласна рада [Електронний ресурс]: офіційний сайт Хмельницької обласної ради. – Режим доступу: <http://oblrada.km.ua/>. – Назва з екрана.
2. Норми тривалості робочого часу на 2016 рік [Електронний ресурс]: сайт Бухгалтер. Для працівників бюджетної сфери. – Режим доступу: <http://bit.ly/1MOzCOY>. – Назва з екрана.
3. Плануємо роботу публічної бібліотеки на 2016 рік [Електронний ресурс]: сайт Методична служба публічних бібліотек Києва. – Режим доступу: <http://bit.ly/1i9du9l>. – Назва з екрана.
4. Планування – 2016: методичні матеріали. Вип. 12 [Електронний ресурс]: сайт Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.Островського. – Режим доступу: <http://www.ounb.km.ua/vidanya/index.php>. - Назва з екрана

Зміст

Рекомендації до планування роботи бібліотек області на 2016 рік.....	3
Обласні програми, які продовжують діяти у 2016 році.....	5
Орієнтири діяльності бібліотек на 2016 рік.....	7
Літературно-мистецькі дати, що відзначатимуться на державному рівні.....	8
Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини.....	9
Визначні краєзнавчі дати Ярмолинеччини.....	11
Ювілеї бібліотек.....	13
Твори ювіляри	14
Державні та народні свята.....	15
Професійні, громадські, літературні свята.....	16
Календар дивовижних дат.....	30
Рекомендуємо включити в плани роботи Загальнообласні та районні конкурси	31
Творчі акції.....	31
Обласні та районні соціологічні дослідження.....	33
Заходи з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.....	35
Графік проведення районних заходів з підвищення кваліфікації	37
Графік комплексних вивчень у бібліотеках району.....	39
Графік переобліків книжкового фонду	39
Вивчення книжкового фонду.....	40
Використай у роботі.....	40
Додаток №1.....	45
Додаток №2.....	48
Додаток №3.....	51
Додаток №4.....	55
Використані матеріали.....	58

Інформаційне видання

Діловий блокнот

Методичний посібник

Випуск №8

Відповідальна за випуск:

Гриб М.А.

Редагування:

Гриб М.А.

Комп'юльне опрацювання:

Слободян О.Л.

Підписано до друку 2015р. Формат 21х14,7

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman

Друк різнографією. Наклад 40 примірників.

Віддруковано з готового оригінал – макета Ярмолинецька ЦРБ

Смт. Ярмолинці, площа 600-річчя Ярмолинець, 1а